

ҚИШЛОҚ ХАЖЖИКАТИ

1990 йил 18 август

ШАНБА

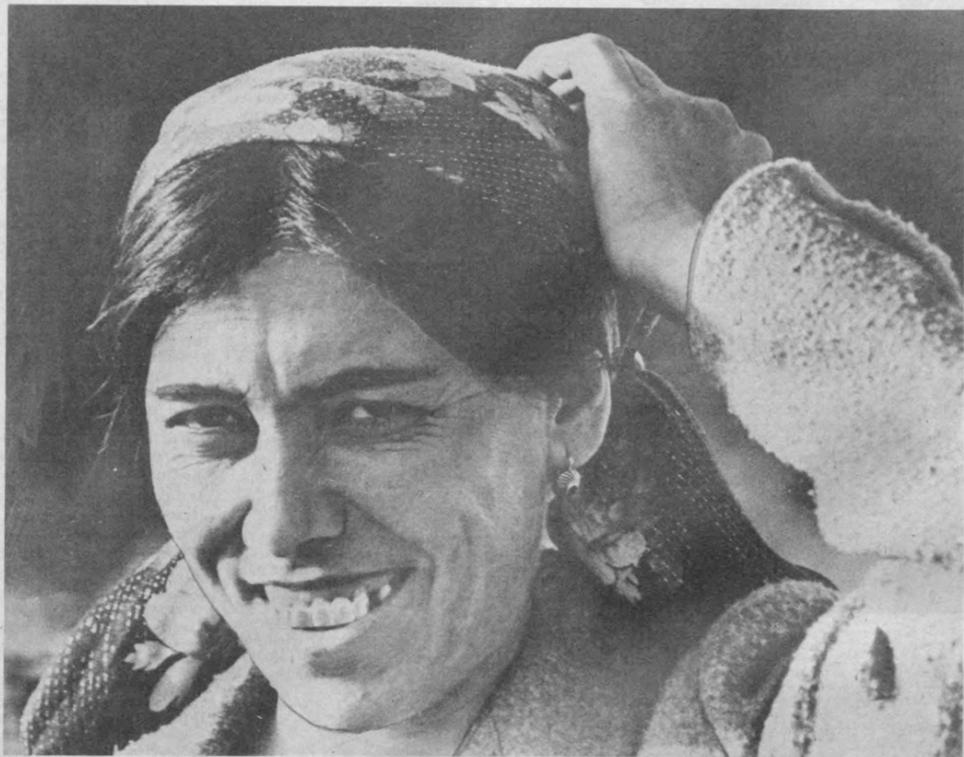
№ 187 (4.980)

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин

Фузор районидagi «Партия XXII съезди» колхозининг Қашқадарё вилояти партия комитети аъзоси, КПСС XXVIII съезди делегати Санобар Муродова бошлиқ бригадаси пахтакорлари жорий йилда 55 гектар майдоннинг ҳар гектарыдан 26,5 центнер урнига 34 центнердан оқ олтин етиштиришга аҳд этишган. Ҳозир улар гўза қатор ораларини оби-тобида парвартиш қилиш билан бир қаторда пахта йнгим-теринига пухта таралдуд кўрмондалар. Бу юмуш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети...

нинг «Жиззах ва Сирдарё вилоятлари партия, совет ва хўжалик идораларининг пахта ҳосилини ўз вақтида ҳамда сифатли йнғиштириб олишга доир ташкилий-сиёсий тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида олиб борилади. Хом ашёнинг 85 фоизи агрегатлар ёрдамида саранжомланади.

СУРАТЛАРДА: 1. Бригада бошлиғи Санобар Муродова. 2. Жамоа даласида.

В. МОЛГАЧЕВ олган суратлар.

БУТУНИТТИФОҚ МУВОФИҚЛАШТИРИШ КЕНГАШИ

Урганчада пахтачилик маляларини Бутуниттифоқ мувофиқлаштириш кенгашининг мажлиси бўлиди. Унинг ишида мамлакатнинг барча пахтакор жумҳуриятларида келган деҳқонлар ўзга селекцияси ва уруғчилиги, пахта етиштириш ва йнғиб-териб олиш муаммолари билан шугулланган олимлар қатнашмоқдалар. Пахтачиликнинг ҳозирги аҳоли ва уни ривожлантириш истиқболли масалалари, Орол денгизини сақлаб қолтириш ва Орол регионидagi экология вазиятини соғломлаштириш муаммолари муҳокама қилинади. Меҳмонлар бир қанча пахтакор бошқаруви раҳбарлари билан ўртоқлашади.

Шу билан бир қаторда вилоятда қишлоқ хўжалик ишлари чикариши шундай даражага етдики, эндиликда агротехникани одатдагидек яхшилаш ерларнинг унумдорлигини сезиларли даражада оширмайди. Қишлоқ хўжалик фани ва техникасини ишлаб чикаришга жорий этиш зарур. Деҳқонларга гунаҳининг янги истиқболли навларининг яратиб берилиши муҳимдир.

Ю. ИБРОҲИМОВ, ЎзТАГ мухбири.

КРЕМЛДА МАСЛАҲАТ УЧРАШУВИ

16 август куни Кремлда Эстония министри Э. Т. Липпмаа, Эстония Олий Совети Президиумининг котиби А. П. Альманнинг СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Р. Н. Нишонов, СССР Президентлик Кенгаши аъзоси Г. И. Ревенко ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Н. Н. Гриценко билан маслаҳат учрашуви бўлиб ўтди.

Ҳар икки томонни қизиқтиратган кенг доирадаги муаммолар юзасидан фикрлашуви бўлиди. Биринчи навбатда ССР Иттифоқи билан Эстония ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асосий қондалари муҳокама қилинди.

Томонлар музокараларни давом эттириш учун муҳтор вакиллари тайинлашга қарор қилдилар. Музокаралар аниқ ташкилий режа ва унинг асосида тузилган календарь графикка мувофиқ амалга оширилади.

Навбатдаги учрашуви 23 август куни Москвада ўтказилади. (ТАСС).

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

ВИЛЬНЮС. РСФСР Министрлар Кенгашининг раиси И. Силаев билан Литва Бош министри К. Прускене РСФСР ва Литва жумҳуриятининг 1991 йилги савдо-иқтисодий алоқалари тўғрисидаги битимни имзоладилар.

Хукуматларнинг раҳбарлари қўшма баёнот имзоландилар. Унда бўлиб ўтган музокаралардан маъсад Россия Федерацияси билан Литва жумҳурияти ўртасидаги иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани тузиш ҳулиқини янада ривожлантиришдан иборат эканлиги айтилади. Хукуматлар РСФСР Олий Совети ва Литва жумҳурияти Олий Совети қабул қилган томонларнинг давлат мақомлари тўғрисидаги қарорлари ҳисобга олиб, яхши қўшничилик муносабатларига интилошларга амал қилиб ҳамда тенг ҳуқуқлили ва ўзаро маънафати асосидаги икки томонлама фойдали иқтисодий алоқаларни маъсадага мувофиқлигига асосланиб ҳамкорлик қилинади, деган фикрда бир битимга келидилар.

Музокаралар чоғида Россия билан Литва ўртасидаги муносабатлар халқро ҳуқуқнинг асосий қондалари негизига қурилиши, улар ўртасидаги битимлар, шунингдек ундан кейиб чиқадиган ҳуқуқ ҳамда мажбуриятлар томонларнинг ҳар қандай иттифоққа ёки давлатлар ҳамжамиятига қўшилиши сифатида талқин этилиши мумкин эмаслиги эътироф этилди.

Имзоланган битимда келаси йилда хом ашё, материаллар, истеъмол молларини ўзаро етказиб бериш, музокара тугатгандан сўнг Россия Федерацияси Министрлар Кенгашининг раиси И. Силаев журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, шундай деди: Биз дастлабки музокараларни ўтказдик ва дастлабки битимларни имзоладик. Энди, афтидан, бошқа жумҳуриятлар билан музокара бўлиши, битимлар тузилиши керакки ўшайди. У битимда томонларнинг давлат мустақиллиги қўзда тутилганлигини уқтирди.

Литва жумҳурияти Бош министри К. Прускене келишиб олаётган томонларнинг министрларига икки ой мобайнида ҳамкорликнинг айрим соҳалари бўйича аниқлашган шартномалар тайёрларини имзолаш учун тайёрлик кўриш вазифаси топширилганлигини маълум қилди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР КЕНГАШИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ЖУМҲУРИЯТ КЕНГАШИДА

ИЖТИМОЙ КАФОЛАТЛАРНИ ТАЪМИНЛАШ УЧУН

Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгаши билан Ўзбекистон касаба уюшмалари жумҳурият кенгаши «Шахсий Ердамчи, деҳқон (фермер) хўжалигини шартнома асосида чорва моллар боқиб ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш билан банд бўлган фуқароларнинг меҳнат стажига тўғрисида» биргаликда қарор қабул қилдилар. Қишлоқ жойларда яшовчи қолхозчилар, совхоз ишчилари ва бошқа фуқароларнинг шахсий ердамчи хўжаликлари ривожлантириш, мулкчилик ва ишлаб чикариши ташкил этишининг ижара, деҳқон (фермер) хўжалиги каби бошқа шакллари билан кенг оммадаштириш юзасидан белгиланган чора-тадбирларни амалга ошириш, деҳқонларнинг қишлоқда фуқароларнинг шартнома шартларига асосланган меҳнат фаолиятини ривожлантириш учун шарт-шароитлар яратилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгаши билан Ўзбекистон касаба уюшмалари жумҳурият кенгаши озиқ-овқат программасини тезроқ ҳал этиш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириши кўпайтириш, шахсий ердамчи, деҳқон (фермер) хўжалигида чорва молларни боқиб ва ижтимоий кафолатларни таъминлаш маъсадида жумҳурият Министрлар Кенгаши ва Ўзбекистон касаба уюшмалари жумҳурият кенгашининг 1990 йил 27 февралдаги қарори билан таъминланган шартномалар асосида шахсий ердамчи хўжаликда аёлларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга сарфлаган вақтларини меҳнат стажига қўшилиш тартибини ана шу қарорларга нисбатан ҳам қўлланишга қарор қилдилар. Асосан фаолиятнинг ушбу тури билан шугулланувчи фуқаролар пенсия ёшига етганларида уларга амалдаги қонунарга ва мажбур тартибга мувофиқ пенсия таъминланади.

Матбуот тўғрисидаги қонун нашр этилди

«Матбуот ва бошқа оммавий-ахборот воситалари тўғрисидаги СССР қонунининг матни ҳамда СССР Олий Советининг мажбур қонунини амалга ошириш тўғрисидаги қарори алоҳида китобча қилиб нашр этилди. Китобчани сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди. (ТАСС).

ПРЕЗИДЕНТГА КЕЛГАН МАКТУБЛАРНИ ЎҚИБ...

Жумҳурият Президенти И. А. Каримов номига келадиган хатлар жамоатчилик фикрининг ўзига хос ифодасидир. Уларда одамларнинг кўпчилигини тўқинланган бўлган, уларнинг манфаатларига тааллуқли, қайта кўриш чоғидаги мураккаб жараёнлар устида ўйлашга мажбур этаётган барча муаммолар акс этган.

Орол фожиясига ҳеч ким бефарқ қарай олмайди. «Оролни қутқариш қалити бутун минтақа иқлимини тўла-тўқис ўзгаришга олиб келиши мумкин. Деҳқонларнинг геология-қидирув экспедицияси геология-қидирув партиясининг бошлиғи В. Б. Абаттуров. У тоғ ёнбағирларида ва тоғдоги ерларда дархтзорлар барпо этишни сув запасларини кўпайтиришни эҳтимом тутилган йўллардан бири сифатида тақдир этиди.

Тошкентлик инженер-механик К. Н. Сленин ҳам денгизини сақлаб қолтишга қаратилган ўзига хос тақдирини киритди. Хоразм вилоятининг Богот районидан С. Кувов, Нукусдан Н. Отамбетов, Бухоро вилоятининг Пешку районидан Х. Т. Хонзараров, Тошкент вилоятининг Чиноз районидан М. Жоникудов, Қашқадарё вилоятининг Шаҳрисабз районидан Ш. Эшонқуллов, Сурхондарё вилоятининг Термиз районидан Б. Ваҳромов, Қозғонистоннинг Жамбул вилоятиндан И. Н. Шабанов, Термиз станциясидан Х. Худойбердиев ва бошқа кўпгина ўрсулар ҳам ушбу муаммо ҳақида фикр юридилар.

Албатта мутахассислар ҳар бир тақдир юзасидан ўз хулосаларини айтишлари лозим, лекин хатларда кўриб бораётган денгизнинг тақдирини чўқур танишганини изҳор қилганлигини фақат бир ёндан бош чикариши, олимлар, мутахассисларнинг хизмати эмас, аниқ вақтда Орол бўйида ҳамда Урта Осиё минтақасида яшаётган барча халқларнинг куч-айратларини бирлаштириш натижасидагина экологик фалокатга чек қўйиш мумкинлигини далилат беради. Президентга келадиган хатлардаги асосий фикр шундан иборат.

Кўп миллатли Ўзбекистонда ҳеч кимни бефарқ қолдириш мумкин бўлмаган, лекин хатларда кўриб бораётган денгизнинг тақдирини чўқур танишганини изҳор қилганлигини фақат бир ёндан бош чикариши, олимлар, мутахассисларнинг хизмати эмас, аниқ вақтда Орол бўйида ҳамда Урта Осиё минтақасида яшаётган барча халқларнинг куч-айратларини бирлаштириш натижасидагина экологик фалокатга чек қўйиш мумкинлигини далилат беради. Президентга келадиган хатлардаги асосий фикр шундан иборат.

Президентга келган хатларни ўқиб экансан, уларнинг муаллифлари жумҳурият раҳбарига очиқчасига ва ишонч билан мурожаат қилаётганлигини, у билан ошқора суҳбат қураётганлигини беҳтар пайқайсан, киши, Андижон вилоятининг Хўжаобод районидagi «Дўстлик» колхозининг фожияли Уш воқеалардан ларзага келган ветеранлари ва кўп болали оналарнинг мурожаатномаси билан танишар эканман, вужудимиз жумбушта келади. Мурожаатномага 17 киши имзо чекади. Улар иттифоқлар тарқатган миш-мишларга ишонувчи одамлар борлигини алам билан ёзиладилар. Миш-мишлар натижасида аҳоли оғирлашиб, қўрқув кучайиб, қолхоз хўжалик фаолиятига ёмон таъсир қиломқда, одамларнинг кайфиятини бузмоқда. «Ўзбеклар ҳам, қирғизлар ҳам фақат битта нарсага — бузғунчи кучларни қўриқ қилиш, қотиллар ва ур-йиқит қилганлар устидан очик суд ўтказиш, уларни қаттиқ жазолашни талаб этишмоқдалар. Фожия айбдорларини жазолаш вазиятини юмшатишнинг, қўшниллар яшаб келган тиричилик ва осийшталлик муҳитини тиклашнинг бирдан-бир тўғри йўлидир» — меҳнаткашларнинг фикри ана шундай.

Кўпгина хатлар бозор муносабатларига ўтишга бағишланган. Шуниси қизиқарлики, муаллифларнинг кўпчилиги жумҳурият аҳолиси, аниқса, қамбағаллар учун бозор муносабатларига ўтиш оғир келмаслиги йўлида нимадир қилиш мумкинлиги ҳусусида аниқ-равшан тақдирлар айтган.

«Қишлоқ ва унча катта бўлмаган посёлкаларнинг барча аҳолиси йил бўйи ишга ёта бўлишлари муҳимдир — ховослик уруш ва меҳнат ветерани В. П. Цибулиннинг фикри ана шундай. — Бунинг учун тўқимачилик хом ашёсини ишлаб чикаридан кичик қорхоналар қўриқ керак. Бу техникавий жиҳатдан унча мураккаб эмас, иқтисодий жиҳатдан фойдали бўлиб, ишчиларни тугатишга, аҳоли турмуш даражасини оширишга олиб келади».

«Қишлоқ ва унча катта бўлмаган посёлкаларнинг барча аҳолиси йил бўйи ишга ёта бўлишлари муҳимдир — ховослик уруш ва меҳнат ветерани В. П. Цибулиннинг фикри ана шундай. — Бунинг учун тўқимачилик хом ашёсини ишлаб чикаридан кичик қорхоналар қўриқ керак. Бу техникавий жиҳатдан унча мураккаб эмас, иқтисодий жиҳатдан фойдали бўлиб, ишчиларни тугатишга, аҳоли турмуш даражасини оширишга олиб келади».

(Давоми 2-бетда).

ФАРМОН КУЧГА КИРДИ

Ҳозирги вақтда хорижда яшаётган бир қанча кишиларни СССР фуқаролигидан маҳрум қилиш тўғрисидаги СССР Олий Совети Президиумининг фармони билан беқор қилинди. ТАСС мухбири СССР Президенти ҳузурда матбуот котиби ваъзфисини бажарувчи В. И. Куликковдан ушбу фармонни шарҳлаб бериши сўради.

Тарсис, В. Н. Чалидзе, А. И. Солженцин, О. Я. Рабин, В. Л. Коорной, В. П. Алексеев, Л. Э. Коледев, В. Н. Войнович, Г. Н. Владимов, Ю. Ф. Одлов ва бошқалар бор. Фармон қачон кучга кирди? — У қўл қўйилган муддатдан бошлаб амал қилади, СССР Ташқи ишлар министрлигига мажбур фармон дахл қилувчи кишилар этиборига унинг мазмунини етказиш ҳамда ўша кишиларнинг айтишларини айтмайсизми? — Мажбур ҳужжат СССР Олий Совети Президиумининг 21 та фармонини беқор қилди. Ижодкор ва илмий зиндиларнинг 23 вакилининг СССР фуқаролиги тикланди. Улар орасида В. Я.

Сўнмас у кунлар шухрати

ТАЪЗИМ

Пардахол ая турмуш ўртоғи Уролга аза оиди. Ана келади, мана келади, деб йўл қараган аёл тақдирига «бева» деган муҳр босилди.

бурда нон учун гезарган лаблар қанчадан-қанча! Бир қўлини урушга ташлаб келган қолхоз раиси аяга муруват қилди.

Назар совхозда бригадир, кичиги Шобўта урта мактабда олий маълумотли ўқитувчи бўлди.

Пардахолнинг сўзлари пойма-пой эди: — Қилларга ташлаб кетаясиз мени!

«Нихоят, галаба кўши қўлиб бокди. Аскарларимиз кўксини орденлар ва медалларга тўлдирди. Ҳа, қишлоқларига қайта бошладилар. Ҳа, пайтларини Пардахол ая ҳар кунни бекатга чиқарди.

Шундай яхши кунларни кўролмай кетган, тирик бўлиб тўрда, ўлик бўлиб тўрда бўлмаган турмуш ўртоғи унинг қалбини оғир ғам бўлиб босиб турарди.

ИБРАТЛИ ҲИКОЯТЛАР

ҚОГОЗ ВА СИЕҲ

Езуз столида бир арақ оппоқ қоғоз ётарди. Бир кунинг унга турли-туман белгилар, чиқилар тушди, керакли-кераксиз нуқталар кўйилди.

ланиб чақмоқтош зарбаларига тоқат қилди. Нихоят ундан лав этиб чинакам муъжизалар яратадиган учкун чикди.

ТИЛ ВА ТИШ

Бир бола бор эди. Баъзи ёши улугулар сингари у бир дардага мунобат бўлганди — тинмай тапирарларди.

ХАРСАНГ ВА ЧАҚМОҚТОШ

Бир сафар чақмоқтош қаттиқ урилгандан сўнг харсанг норози бўлиб ундан сўради: — Нега менга бундай ташланадсан?

Бола валдиршга берилиб кетиб, ноқулай ҳолатга тушиб қолди. Ундан кутулиш учун тилин ёлгон гаплар айтишга мажбур эди.

УСТАРА

Сартарошнинг ҳаддан ташқар гўзал устари бор эди. Ишда ҳам унга тенг келадигани йўқ эди.

ким йўғида, сартарош иш билан кетганда устара дунгани бир кўрмоқчи бўлиб, ўзини кўз-кўз қилишни ўйлаб қолди.

Шундай ажойиботлардан кейин мен сартарошхонага қайтишим керакми! — хитоб қилди у.

Оқшом чоғлари Урганч маданият ва истироҳат боғларида, кўча ва хиёбонларида мусиқа садолари, шўх кўшиқлар янгради.

Понтассиев шаҳрида италяндларнинг севимли овалти — сапеттига музей очилди. Олти хонага мақоран ва вершиелларнинг бутун дунёда ишлаб чиқариладиган мийгата...

Суратда: шаҳар кечки ярмаркаси ҳудудда бадий ҳаваскорларнинг концерти.

Оқшом чоғлари Урганч маданият ва истироҳат боғларида, кўча ва хиёбонларида мусиқа садолари, шўх кўшиқлар янгради.

ЎҚИНГ, ҚИЗИҚ!

ТАОМЛАР МУЗЕИ

Понтассиев шаҳрида италяндларнинг севимли овалти — сапеттига музей очилди. Олти хонага мақоран ва вершиелларнинг бутун дунёда ишлаб чиқариладиган мийгата...

БИР КЕЧА-КУНДУЗДА

Франциялик 36 яшар спортчи Жан Буэссие Англиянинг Блэбери шаҳри те...

КАПТАРЛАР НИМАДАН ҚЎРҚИШАДИ?

Американинг Оклахома Сити шаҳридаги виллот суди томида бир вақтда юзлаб турди хил илонларни қуриш мумкин.

МУҲАРРИР ҲАҚИДА

Муҳаррир ўринбосари вазиффасини бажарувчи Т. М. МИРҲОДИЕВ.

Оқшом чоғлари Урганч маданият ва истироҳат боғларида, кўча ва хиёбонларида мусиқа садолари, шўх кўшиқлар янгради.

ЎҚИНГ, ҚИЗИҚ!

ТАОМЛАР МУЗЕИ

Понтассиев шаҳрида италяндларнинг севимли овалти — сапеттига музей очилди. Олти хонага мақоран ва вершиелларнинг бутун дунёда ишлаб чиқариладиган мийгата...

БИР КЕЧА-КУНДУЗДА

Франциялик 36 яшар спортчи Жан Буэссие Англиянинг Блэбери шаҳри те...

Ойнаи жаҳонда 19 АВГУСТ, ЯҚШАНБА СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ 9.00 «Ассалому алейкум». Мусиқий кўрсатув.

16.15 «Маримба Понесс болалар ансамблининг чиқиши (Япония)». 16.45 Эртақлар ва сўгузашлар оламида.

12.30 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНЕСИНИНГ «ДУСҲЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ 15.00 Баскетбол, Жаҳон чемпионати.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Кўз юмиб очуғча кузги пахта тайёрлаш мавсуми ҳам келиб қолади. Шунинг учун мана бу муҳим вазифани осон қиладиган пахта пунктларини компьютерлар билан жиҳозланган автоматлаштирилган иш ўринларини таркибига олган пахта тайёрлаш пунктнинг автоматлаштирилган бошқариш системасидан (АВС) нуумли фойдаланишнинг зарурлиги.

СССР Алоқа вазирлиги ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ

1990—91 ўқув йили учун биринчи марта шартнома асосида алоқа қороналари ва «Орбита-Сервис» бирлашмасида ишлаш учун «ТЕЛЕВИЗИОН ТЕХНИКА ВА РАДИОРЕЛЕ АЛОҚАСИ» мутахассислиги бўйича ўзбек тилида ўқитиладиган гуруҳларга

КАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўрта маълумотга эга бўлган, 10 ва 11 синфни тамомлаган шахслар ўқишга қабул қилинади. Ёшлар техникуми тамомлагуларига қадар ҳарбий хизматга қақирмайди.

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқини муддати — 1 йил. Ўқини даври узлуксиз меҳнат стажига қиради. Билим юртини аъло баҳо билан битирган ўқувчиларга техникум ва олий ўқув юртиларига кириш учун йўналиш берилади.

СССР ЖАМФАРМАЛАР БАНКИ

Ўзбекистон ЛКЕИ Марказий Комитети ва СССР жамғармалар банки Ўзбекистон жумҳурият банки қорасини ташаббус билан

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» — «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА» БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32 ТЕЛЕФОНЛАР: Мухаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масъул котиб — 33-09-93, 32-56-26.